

הלכתי להתקלח. הגיע לי כל מה שקרה לי, אפילו המלים הקשות שבהן עלבתי בעצמי בראשי, כשעמדתי נוקשה מתחת למתז המים. הצלחתי להרגיע את עצמי רק כשאמרתי לעצמי בקול רם: "אני אוהבת את בעלי ולכן יש לכלל זה משמעות". הבטתי בשעון, השעה היתה שתיים-ועשרה, נכנסתי למיטה וכיביתי את האור. נרדמתי מיד, בניגוד לכל הציפיות. נרדמתי והמשפט הזה בראשי.

כשחזרתי ופקחתי את עיני, כעבור חמש שעות, בשעה שבע, בשבת, הארבעה באוגוסט, התקשיתי לשוב ולמצוא את עצמי. עמד להתחיל היום הקשה ביותר בכל פרשת הנטישה הזאת שלי, אבל אני עדיין לא ידעתי.

שלחתי יד לעבר מריו, הייתי בטוחה שהוא ישן לצדי, אך לצדי לא היה דבר, אפילו לא הכרית שלו, גם לי לא היתה. היה נדמה לי שהמיטה התרחבה ובה־בעת התקצרה. אולי נעשיתי ארוכה יותר, אמרתי לעצמי, אולי רזה יותר.

הרגשתי מנומנמת כמו בהפרעה בזרימת הדם, אצבעותי היו נפוחות. ראיתי שלא הסרתי את הטבעות לפני שנרדמתי, שלא הנחתי אותן על ארונית־הלילה בתנועה המורגלת. חשתי אותן בבשר הקמיצה, לפיתתן נדמתה לי כמקור ההרגשה הרעה בכל הגוף. ניסיתי להסיר אותן בתנועות זהירות, ליחלחתי את האצבע ברוק, לא הצלחתי. היה נדמה לי שאני חשה בפה את טעם הזהב. בהיתי בקטע לא־מופר של התקרה, מולי היה קיר לבן, לא ארון הקיר הגדול שאני רואה לנגדי בכל בוקר. הרגשתי שרגלי משתרבות אל ריק, וגם מאחורי הראש אין שום מסעד. חושי היו קהים. בין עור התוף לעולם, בין כריות האצבעות לסדינים, אולי היו צמר־גפן, לְבָד, קטיפה.

ניסיתי לאסוף את כוחותי, התרוממתי על מרפקי בזהירות כדי לא לקרוע בתנועה הזאת את המיטה, את החדר, או לקרוע את עצמי, כמו תווית הנחלשת מבקבוק. קלטתי במאמץ שהיטלטלתי בשנתי, שנששתי את פינתי הקבועה, שגררתי את עצמי והתגלגלתי בגופי הנעדר בין הסדינים הרטובים מזיעה. זה לא קרה לי אף-פעם, בדרך-כלל ישנתי מכורבלת בפניה שלי מבלי לשנות תנוחה. אבל לא מצאתי הסבר אחר, שני הכרים היו לימיני, והארוך היה משמאלי. צנחתי מותשת על הסדינים.

באותו רגע דפקו בדלת. היתה זו אילריה, היא נכנסה בכגדים מקומטים ובארשת מנומנמת ואמרה:

"ג'אני הקיא על המיטה שלי".

הבטתי בה במצודר, באי-חשק, מבלי להרים את הראש. דמיינתי אותה זקנה, בעלת תווים מעוותים, קרובה למוות או כבר מתה, ובכל-זאת פיסה שלי-עצמי, התגלות של הילדה שהייתי, שהייתי עשויה להיות, למה "שהייתי עשויה" הוזה? בראשי חלפו מראות מהירים ודהים, משפטים שלמים שנהגו בחיפזון, בלחש. הבחנתי שהזמנים הדקדוקיים לא נכונים אצלי, באשמת היקיצה המכולבלת הזאת. הזמן הוא נשימה, חשבתי, עכשיו הוא שייך לי, בעוד רגע הוא יהיה של בתי, כך קרה לאמי, לכל אימהות-המשפחה שלי, אולי זה אפילו קורה להן ולי בעת-ובעונה-אחת, יקרה.

החלטתי לקום, אך הפקודה כאילו נותרה תלויה ועומדת: "קומי" נשארה כוונה שריחפה באי-חשק באוזני. להיות ילדה, אחר-כך בחזרה, חיכיתי לגבר, עכשיו איבדתי את בעלי, אהיה אומללה עד לרגע מותי, הלילה מצצתי את הזין של קאראנו מתוך ייאוש, כדי למחוק את העלבון של הפוס, כמה גאוה השתחתי.

"אני באה", אמרתי בלי לזוז.

"למה ישנת בתנוחה הזאת?"

"אני לא יודעת".

"ג'אני שם את הפה שלו על הכרית שלי".

"מה רע בזה?"

"הוא ליכלך לי את המיטה וגם את הכרית. את צריכה להחטיף לו סטירה".

הרמתי את עצמי בכוח הרצון, הרמתי משקל שהיה מעבר לכוחותי. לא הצלחתי להבהיר לעצמי שאני-עצמי מכבירה על עצמי כך, שקלתי יותר מעופרת, לא היה לי חשק לשאת את עצמי במשך כל היום. פיהקתי, הפניתי את ראשי תחילה ימינה ואחר-כך שמאלה, ניסיתי שוב להסיר את הטבעות, אך בלי הצלחה.

"אם לא תענישי אותו, אני אצבוט אותך", איימה עלי אילריה.

הלכתי לחדר-הילדים בתנועות איטיות במתכוון, ולפני בתי שדווקא היתה חסרת-סבלנות. אוטו נבח, ייבב, שמעתי אותו מגרד בדלת שהפרידה בין חדרי-השינה לסלון. ג'אני שכב על מיטתה של אילריה, לבוש בדיוק כמו שראיתי אותו בערב הקודם, אבל מזיע, חיוור, בעיניים עצומות, אף שהיה ער בבירור. השמיכה הדקה היתה מוכתמת, גם על הרצפה הלך וגדל כתם צהבהב.

לא אמרתי לילד דבר, לא היה לי צורך ולא חשתי שעלי לעשות זאת. לעומת זאת הלכתי לחדר-האמבטיה, ירקתי לכיור, שטפתי את הפה. אחר-כך לקחתי סמרטוט, בחרתי בתנועה רגועה, אבל גם התנועה הזאת נראתה לי מהירה מדי, היתה לי הרגשה שאני מסובבת את עיני נגד רצוני, מסיטה אותן לצדדים בלי קואורדינציה, בסוג של עיקום לא-רצוני של המבט שאיים להניע את הקירות, המראָה, השידה, הכל.

נאנחתי, אנחה ארוכה שבכוחה לקבֵע את האישונים בִּסמרטוט, להרגיע את הבהלה. חזרתי לחדר-הילדים, רכנתי כדי לנקות. הריח החמוץ של הקיא הזכיר לי את תקופת ההנקה, את דייסת התינוקות, את הפליטות הפתאומיות. בעודי מוחה מן הרצפה בתנועות איטיות את עקבות ההרגשה הרעה של בני, חשבתי על האשה מנפולי, ועל

ילדיה הבכיינים שהיו משתתקים בתמורה לסוכריות. מרגע מסוים, היא, האשה שננטשה, החלה להאשים את ילדיה. אמרה שהם הותירו עליה את הריח של האמא, וזה מה שהרס אותה, זו אשמתם שהבעל הסתלק. בהתחלה הם מנפחים לך את הבטן, כן, בהתחלה הם עושים לך שדיים כבדים, ואחר-כך הם חסרי-סבלנות. מלים כאלה, אני זוכרת אותן. אמי היתה חוזרת עליהן בלחש, שלא אשמע, בכבוד-ראש, בהסכמה. אבל אני בכל-זאת שמעתי אותן, ושמעתי אותן גם עכשיו, במין שמיעה כפולה, הייתי הילדה של אז, שמשחקת מתחת לשולחן, גונבת נצנצים, שאחר-כך הייתי מחזיקה בפה ומוצצת; והייתי האשה הבוגרת של הבוקר הזה, ליד מיטתה של אילריה, שעסוקה מוכנית במשימה משמימה ובכל-זאת היא רגישה לצליל הסמרטוט הדביק המחליק על הרצפה. איך היה מריו בהריונות שלי? עדין, אני חושבת, בלי סימנים אמיתיים של חוסר-סבלנות או טרדה. להיפך, כשהייתי בהיריון, הוא רצה שנתעלס הרבה יותר, וגם אני עשיתי את זה ביתר רצון. עכשיו ניקיתי, ובניתיים חישבתי בראשי, מספרים בלי רגש. אילריה היתה בת שנה-וחצי כשקרלה הופיעה בחיינו, וגיאני היה בן קצת פחות מחמש. כבר לא היתה לי עבודה, שום עבודה, אפילו לא כתיבה, לפחות חמש שנים. הייתי בעיר חדשה, שוב עיר חדשה, לא היו לי קרובי-משפחה שאפשר לבקש מהם עזרה, וגם אילו היו לי לא הייתי מבקשת מהם, לא הייתי אדם שמבקש עזרה. ערכתי קניות, בישלתי, סידרתי את הבית, גררתי את שני הילדים הקטנים מרחוב לרחוב, מחדר לחדר, מותשת, מיואשת. הקפדתי על תאריכי פירעון מכל סוג, טיפלתי בדוחות למס-הכנסה, רצתי לבנק, רצתי לדואר. רשמתי, בערב, במחברות שלי, את ההכנסות ואת ההוצאות, כל מה שביזבזתי, לפרטי-פרטים, כאילו אני מנהל חשבונות שאמור לתת דין-וחשבון לבעל העסק. לפעמים גם כתבתי, בין המספרים, איך אני מרגישה: קריש של מזון שילדי לעסו בלי-הרף; אוכל לעוס

מחומר חי, שבולל ומרכך בהתמדה את מהותו החיה כדי לאפשר לשני מוצציהם גרגרנים להזין את עצמם ולהותיר עלי את הריח ואת הטעם של מיצי העיכול שלהם. להיניק, איזה גועל, תפקיד חייתי. ובנוסף לזה האָד הפושר והמתוק של הדייסה. כמה שלא התרחצתי, הריח הרע של האמא לא התגדף. לפעמים היה מריו מדביק אותי אליו, מחבק אותי ונצמד אלי בעודי ישנונית וגם הוא עיף מעבודתו, בלי רגשות. הוא היה עושה את זה בעקשנות על בשרי הכמעט נעדר, שהיה לו טעם של חלב, ביסקוויטים, סולת, והייאוש האישי שלו ליחך את זה שלי מבלי להבחין בכך. הייתי הגוף של גילוי-עריות – הירהרתי המומה מריח הקיא של גיאני – הייתי האם שיש לאנוס, לא מאהבת. הוא כבר חיפש במקום אחר דמויות שמתאימות יותר לאהבה, ונמלט מייסורי האשמה שלו, ונעצב, נאנת. קרלה הזדמנה לביתנו ברגע הנכון, בדיה של תשוקה שלא באה על סיפוקה. היא היתה אז מבוגרת מאילריה בשלוש-עשרה שנים, מגיאני בעשר, ובשבע ממני בגיל שהייתי מקשיבה לאמי המדברת על המסכנה מכיכר מאציני. מריו ודאי ראה בה תחליף לעתיד, אך דווקא השתוקק לעבר, לתקופת העלומים שאני כבר נתתי לו ועכשיו היו לו געגועים אליה. היא-עצמה אולי האמינה שתעניק לו עתיד ועודדה אותו להאמין בכך. אבל כולנו היינו מבולבלים, ובראש-זבראשונה אני. בעודי מטפלת בילדים ציפיתי ממריו לזמן שאף-פעם לא הגיע, זמן שבו אשוב ואהיה כפי שהייתי לפני ההריונות, צעירה, דקת-גזרה, נמרצת, משוכנעת ללא בושש שבכוחי להפוך את עצמי למי יודע איזו אישיות בלתי-נשכחת. לא, הירהרתי בעודי סוחטת את הסמרטוט ומתרוממת במאמץ: העתיד, מרגע מסוים ואילך, הוא רק הצורך לחיות את העבר. עלי לתקן מיד את הזמנים הדקדוקיים.

לו:

"תיכנס למיטה שלך, אני מביאה לך מרחום".

אילריה התעקשה:

"את צריכה להחטיף לו סטירה".

ומאחר שהתחלתי לחפש אחרי המרחום מבלי לספק את רצונה, היא הענישה אותי בצביטה פתאומית, ובחנה אותי בתשומת-לב כדי להבין אם אני טובלת.

לא הגבתי, מה זה משנה לי, לא הרגשתי כלום. ואז היא הוסיפה להתעקש, פניה סמוקות מן המאמץ ומן הריכוז. אחרי שמצאתי את המרחום, הדפתי אותה בתנועה קלה של המרפק וחזרתי לג'אני. נעצתי לו את המרחום בבית-השחי.

"תצמיד חזק", אמרתי והצבעתי על השעון התלוי על הקיר. "תוציא אותו בעוד עשר דקות".

"שמת לו אותו לא נכון", אמרה אילריה בארשת מתגרה.

לא התייחסתי אליה, אבל ג'אני בדק ובמבט של תוכחה הראה לי שנעצתי בבית-השחי את הקצה נטול הכספית. לשים לב: רק שימת-הלב תוכל לסייע לי. הכנסתי אותו נכון, אילריה נראתה מרוצה, היא אמרה: אני ראיתי את זה. הינהנתי כן, טוב, אני טעיתי. בגלל - הירהרתי - שאני צריכה לעשות אלף דברים בבת-אחת. כמעט עשר שנים שאני מאלצת את עצמי לחיות כך, ואני עוד לא ממש ערה, עוד לא שתיתי קפה, אפילו לא אכלתי ארוחת-בוקר.

רציתי להכין את מכשיר-הקפה ולשים אותו על הכיריים, רציתי לחמם חלב בשביל אילריה, רציתי לטפל במכונת-הכביסה. אבל פתאום חזרתי לקלוט את הנביחות של אוטו, הוא לא חדל לנבוח ולהתחכך. אני גירדתי אותו מעור התוף כדי שאוכל להתרכז במצבו של בני, אבל עכשיו נראה שהכלב לא משמיע צלילים אלא מטחים של שוק חשמלי.

"אני באה", צעקתי.

19

"איזה גועל", אמרה אילריה ונסוגה לאחור

ברתיעה מוגזמת כשעברתי עם הסמרטוט בדרכי לשטוף אותו בחדר-האמבטיה. אמרתי לעצמי שאם אתמסר מיד לעבודות הבית השגרתיות ארגיש טוב יותר. לכבס. להפריד בין הכבסים הלבנים לצבעוניים. להפעיל את מכונת-הכביסה. עלי רק להרגיע את המראות הפנימיים, את המחשבות. הם מסתכסכים זה בזה, נערמים, בדלי מלים ותמונות, מזמזמים במהירות כנחיל צרעות, משווים לתנועותי יכולת רעה להזיק. שטפתי את הסמרטוט בקפידה, אחר-כך העברתי את הסבון סביב הטבעות, טבעת הנישואים, טבעת תרשיש שהיתה של אמי. לאט-לאט הצלחתי להסיר אותן, אבל לא הוקל לי, הגוף נותר חסום, הקשרים בוורידים לא הותרו. הנחתי את הטבעות על שפת הכיור בתנועה מוכנית.

כשחזרתי לחדר-הילדים רכנתי בפיוור-דעת אל ג'אני כדי לחוש בשפתי את מצחו. הוא פלט אנחה ואמר:

"הראש כואב לי נורא".

"קום", פקדתי עליו בלי חמלה, והוא נעץ בי מבט, מופתע מתשומת-הלב המועטה שלי לחוליו, והתרומם במאמץ. הסרתי את המצעים בשלווה מעושה, חזרתי והצעתי את המיטה, את הסדינים והציפיות המלוכלכים שמתו בסל הכביסה. רק אז נזכרתי ואמרתי

בערב הקודם – כעת הבחנתי – לא הוצאתי אותו החוצה, שכחתי, הכלב ודאי ייבב כל הלילה, ועכשיו הוא יוצא מדעתו, עליו לעשות את צרכיו. וגם אני, בין השאר. הייתי שק של בשר חי, גרושה בפסולת, שלפוחית שתן דווייה, כאב־בטן. חשבתי על כך בלי צל של רחמים־עצמיים, כוודוא צונן. הצלילים הכאוטיים בראש חבטו בהחלטיות בשק שהייתי: הוא הקיא, לי כואב הראש, איפה המדחום, האו־האו־האו, תגיבי.

“אני מוציאה את הכלב”, אמרתי לעצמי בקול חזק.

שמתי לאוטו את הקולר, סובבתי את המפתח, שלפתי אותו מחור המנועול בקושי מסוים. רק במדרגות הבחנתי שאני בכתונת־לילה ובנעלי־בית. שמתי לב לכך כשחלפתי על פני דלתו של קאראנו, היתה לי עווית של צחוק נגעל, הוא בטח עוד ישן, מתאושש מהלילה המעיף. מה אכפת לי ממנו, הוא ראה אותי בכסותי האמיחית, גוף של כמעט בת ארבעים, היתה בינינו אינטימיות גדולה. ובאשר לשכנים האחרים, הם כבר מזמן נסעו לחופשה, או נסעו ביום שישי אחר־צהריים לסוף־שבוע בהרים, בים. בעצם גם אנחנו שלושתנו כבר היינו נמצאים זה חודש בחוף ים כלשהו, כמו בכל השנים הקודמות, אילו מריו לא היה מסתלק. רועה־הזונות. בניין ריק, ככה זה באוגוסט. התחשק לי לעשות העוויות של בוז לפני כל דלת, לשלוח לשון, להצמיד אגודל לאף בלעג. אני לא שמה עליהם קצוץ. משפחות קטנות מאושרות, עם כסף טוב של בעלי מקצועות חופשיים, נוחות שמבוססת על מכירה ביוקר של מה שיש לתת דווקא בחינם. כמו מריו, שאיפשר לנו חיים נוחים באמצעות מכירה של רעיונות, של האינטליגנציה שלו, של נימות הקול המשכנעות שלו כשהוא מלמד. אילריה צעקה אלי ממישורת המדרגות:

“אני לא רוצה להישאר כאן עם הסירחון של הקיא”.

מאחר שלא ענית, היא נכנסה הביתה, שמעתי את הדלת נטרקת

בזעם. אלוהים אדירים, אם מישהו מושך אותי לצד אחד, אני לא יכולה שימשכו אותי גם לצד האחר, מה שכאן הוא לא מה ששם. ואכן, אוטו, מתנשף, גרר אותי במהירות, מחבר מישורת־מדרגות אחת לאחרת, בעוד אני ניסיתי לעצור אותו, לא רציתי לרוץ, אם ארוץ, אָשָׁבֵר, כל מדרגה שהותרתי מאחורי התפרקה מיד, אפילו בזיכרון, והמעקה, הקיר הצהבהב, נחפזו לצדי נוזליים, באשרים. ראיתי רק את הקטעים הברורים של מישורות־המדרגות, בגבי חשתי בשובל של גז, הייתי כוכב שביט. אה, איזה יום מכוער, חם מדי כבר בשבע בבוקר, שום מכונית לא חונה, פרט לאלה שלי ושל קאראנו. אולי הייתי עייפה מכדי להחזיק את העולם בסדר השגרתי שלו. לא הייתי צריכה לצאת. מה בעצם עשיתי? שמתי את הקפה על הכיריים? מילאתי קפה במכשיר? מילאתי מים? הברגתי אותו היטב, שלא יתפוצץ? והחלב בשביל הילדה? האם היו אלה פעולות שביצעתי, או רק העליתי בדעתי לבצע? לפתוח את המקרר, להוציא את קרטון החלב, לסגור את המקרר, למלא את הסיר הקטן, לא להשאיר את הקרטון על השולחן, להחזיר אותו למקרר, להדליק את הגז, להניח את הסיר הקטן על הלהבה. האם עשיתי נכון את כל הפעולות הללו?

אוטו גרר אותי הלאה בשדרה, דרך המנהרה עם הגרפיטי המגוונים שלה. הגן ריק, הנהר נראה כיריעת פלסטיק תכלכלה, הגבעות מעברו האחר היו בירוק מהול, לא נשמעו רעשיה של התנועה, נשמעה רק שירת הציפורים. אם השארתי את הקפה על האש, את החלב, הכל כבר נשרף. החלב הרוחח גלש מן הסיר הקטן, כיבה את הלהבה, והגז התפשט בכל הבית. שוב האובססיה של הגז. לא פתחתי את החלונות. או שעשיתי זאת מוכנית, בלי לחשוב? מחוות שגרתיות, את עושה אותן בראש גם כשאינך עושה אותן. או שאת עושה אותן במציאות גם כשהראש, מתוך הרגל, חדל להעלות אותן בדעתו. מניתי את האפשרויות, בפזור־דעת. היה מוטב לנעול את

עצמי בחדר-האמבטיה, הבטן שלי מתוחה, לחץ מכאיב. השמש שירטטה את עלי העצים עד לפרטים, אפילו את מחטי האורן, מלאכה מטורפת של האור, יכולתי לספור אותם אחד-אחד. לא, לא הנחתי על הכיריים לא את הקפה ולא את החלב. כעת הייתי בטוחה. לשמר את הוודאות הזאת. כלב טוב, אוטו.

הכלב אילץ אותי לרוץ בעקבותיו נהדף בכוח צרכיו, ובבטני לחצו אלה שלי. הרצועה ליחכה את העור בכף ידי, נתתי משיכה חזקה, רכנתי לשחרר אותו. הוא חמק כמו החיים עצמם, גוש שחור טעון בצרכים דחופים. השקה את העצים, חירבן בדשא, רדף אחרי פרפרים, איבד את עצמו בחורשת האורנים הקטנה. מי יודע מתי אבד לי המטען העיקש של האנרגיה החייתית, אולי עם גיל ההתבגרות. כעת אני חוזרת להיות פראית, הבטתי בקרסולי, בבתי-השחי, מתי לאחרונה מרחתי שעווה, הסרתי את השערות? אני שעד לפני ארבעה חודשים הייתי אך אמברוסיה ונקטר. מרגע שהתאהבתי במריו התחלתי לחשוש שאגעיל אותו. לרחוץ את הגוף, לשים דאודורנט, למחות את כל העקבות הלא-נעימים של הפיזיולוגיה. להתרומם. רציתי להינתק מן הקרקע, רציתי שהוא יראה אותי חופשייה, מרחפת מעלה כמו שקורה לדברים שהם לגמרי טובים. לא הייתי יוצאת מהשירותים לפני שהריח הרע התפוגג, פתחתי את ברזי המים שלא ישמע את פכפוך השתן. התקרצפתי, התמרקתי, חפפתי את השיער כל יומיים. חשבתי על היופי כאילו הוא מאמץ רצוף לבטל את הגופניות. רציתי שיאהב את גופי וישכח כל מה שאנחנו יודעים על הגופים. היופי, חשבתי בחרדה, הוא השכחה הזאת. ואולי לא. אני מי שהאמינה שאהבתו זקוקה לאובססיה הזאת שלי. אובססיה שאיננה במקום, נחשלת, אשמתה של אמי שחינכה אותי לטיפוח אובססיבי של הנשיות. איני יודעת אם חשתי דחייה, או פליאה, או אפילו הייתי משועשעת, כאשר אשה צעירה, בת עשרים-וחמש לכל היותר, שזמן רב היתה

שותפתי לחדר כשעבדתי בחברת תעופה, הפליצה בוקר אחד בלי בושא ואפילו הפנתה אלי עיניים עליזות ותצי חיוך של שותפות. היום הבחורות מגהקות בציבור, מפליצות, ובעצם, אני זוכרת שכך נהגה לעשות גם אחת מחברותי לספסל הלימודים, היא היתה בת שבע-עשרה, צעירה בשלוש שנים מקרלה. היא רצתה להיות רקדנית בלט, והעבירה את זמנה בעשיית תנוחות של בית-ספר למחול. היה לה כישרון. בהפסקות היא עשתה פירוואטים ברחבי הכיתה והצליחה בדיוקנות לא להתנגש בספסלים. אחר-כך, כדי לזעזע אותנו, או כדי לפגום בדימוי האלגנטיות שנותר בעיניהם המטופשות של הזכרים, היא היתה מוציאה רעשים מהגוף שלה לפי מה שבא לה, מהגרון, מהתחת. הבהמיות של הנקבות, חשתי אותה עלי מרגע יקיצתי, בבושר. פתאום תקפה אותי חרדה שאמס לנוזל, חרדה שלפתי בבטני, נאלצתי להתיישב על ספסל, לעצור את הנשימה. אוטו נעלם, אולי אין לו כוונה לשוב אי-פעם, שרקתי שריקה עלובה, הוא היה במעבה העצים חסרי-השם שנראו לי יותר כציור אקוורל מאשר כמציאות. הם היו לצדי, מאחורי. צפצפות? ארזים? עצי שיטה? רוביניות? שמות בלי מחשבה, מה אני יודעת, אני בורה בכל, גם בשמות העצים מתחת לביתי. אילו היה עלי לכתוב עליהם, לא הייתי מסוגלת. הגזעים כולם נדמו לי כנתונים תחת זכוכית-מגדלת רבת-עוצמה. לא היה מרחק ביני לבינם, ואילו הכלל הוא שכדי לספר יש צורך תחילה בסרט-מדידה, בלוח-שנה, כדי לחשב כמה זמן עבר, מה גודל המרחב שמפריד בינינו לבין העובדות, לבין הרגשות שיש לספר. אבל אני הרגשתי תמיד שהכל ממש מעלי, נשימה מול נשימה. גם בהזדמנות הזאת היה נדמה לי לרגע שאני לובשת לא את כתונת-הלילה, אלא גלימה ארוכה שמצוירת עליה הצמחייה של גן ולנטינו, השבילים, גשר הנסיכה איזבלה, הגהר, הבניין שבו אני מתגוררת, גם כלב-הזאב. לכן אני כל-כך כבדה ונפוחה. קמתי ממקומי ונאנקתי ממבוכה ומכאב-בטן,

שלפוחית השתן מלאה, כבר לא יכולתי לשאת את זה. הלכתי בזיגוג, אוחזת בחוזקה את מפתחות הבית, חובטת בקרקע ברצועה. לא, איני יודעת דבר על עצים. צפצפה? ארוז הלבנון? אורן מאָלפּו? מה ההבדל בין שיטה לרזביניה? תעתועי המלים, הכל תרמית, אולי הארץ המובטחת היא היעדרן של מלים שמייפות את העובדות. חייכתי בבוז – בוז כלפי עצמי – הרמתי את כתונת־הלילה, כרעתי, השתנתי וחירבתי מאחורי גזע עץ. עייפתי עייפתי עייפתי.

אמרתי את זה בקול רם, אך הקולות ממהרים לגווע, במעמקי הגרון הם נדמים כחיים, אך דווקא כשהוגים אותם, הם כבר צלילים כבויים. שמעתי את אילריה קוראת לי ממרחק רב. מלוחיה הגיעו אלי חלושות.

“אמא, תחזרי, אמא.”

היו אלה מלים של יצורון נסער. לא ראיתי אותה, אך דמיינתי שהיא משמיעה אותן וידיה לופתות בחוזקה את מעקה המרפסת. ידעתי שהמשטח רחב־הידיים הנפרש מעל לריק מפחיד אותה, היא באמת זקוקה לי אם היא הרחיקה לצאת החוצה עד לשם. אולי החלב באמת נחרך על האש, אולי מכשיר־הקפה התפוצץ, אולי הגז מתפשט בבית. אבל למה עלי למהר? גיליתי בצער שגם אם הילדה צריכה אותי, אני כלל לא מרגישה שום צורך בה. ובעצם, גם מריו לא. לכן הלך לחיות עם קרלה, אין לו צורך באילריה, כג'אני. התשוקה חותכת חד־חלק. ואולי היא אך ורק חותכת. התשוקה שלו היתה להחליק הרחק מאיתנו על משטח אינסופי; ושלי, נדמה לי עכשיו, היא לרדת אל הקרקעית, להפקיר את עצמי, לשקוע חירות ואילמת בעורקים שלי־עצמי, במעי, בשלפוחית השתן. הבחנתי שאני מכוסה זיעה קרה, מעטה קפוא, אף שהבוקר כבר היה חם. מה קורה לי. היה בלתי־אפשרי שאמצא את הדרך הביתה. אך ברגע זה ריפרף משהו על הקרסול שלי וליחלח אותו. ראיתי את אוטו לצדי, אוזניו זקופות, לשונו תלויה, מבטו של כלב־זאב

טוב. הוקל לי, ניסיתי פעמים אחדות לשים לו את הקולר, אך ללא הצלחה, אף שהוא לא זז, בקושי התנשף, ומבטו לא היה רגיל, אולי עצוב. לבסוף, בריכוז מאומץ, אסרתי את צווארו. לך, לך, אמרתי לו. היה נראה לי שאם אלך אחריו, ואלפות היטב את הרצועה, אחוש שוב באוויר החם על פני, ועורי יהיה יבש, והאדמה תהיה תחת רגלי.

הגעתי למעלית כאילו הלכתי על חבל שנמתח בין חורשת האורנים לבין הכניסה לבניין. נשענתי אל קיר המתכת בעוד התא עולה לאטו, נעצתי את מבטי באוטו להודות לו. הוא ניצב בגפיים פשוטות קלות, מתנשף וחוט דקיק של ריר ניגר מפיו ומשרטט קשקוש על רצפת המעלית. התא היטלטל כשנעצר. מצאתי את אילריה בחדר-המדרגות, היא נראתה לי מתוחה מאוד, כאילו היתה אמי ששבה מממלכת המתים כדי להזכיר לי את חובותי.

"הוא שוב הקיא", אמרה.

היא נכנסה הביתה לפני, ובעקבותיה אוטו ששיחררתי מהרצועה. לא היה שום ריח של חלב חרוך, של קפה. התעכבתי כדי לסגור את הדלת, החדרתי בתנועה מוכנית את המפתח לחור המנעול ונעלתי פעמיים. היד כבר התרגלה עכשיו לתנועה הזאת, שהיתה אמורה למנוע מכולם להיכנס לביתי ולחטט בדברים שלי. היה עלי להתגונן מפני מי שעשה הכל כדי להעמיס עלי חובות, אשמות, ומנע ממני לשוב ולחיות. היכה בי כברק החשד שגם ילדי רוצים לשכנע אותי שבשרם קמל באשמתי, רק משום שהם נושמים את האוויר שאני נושמת. המחלה של ג'אני משמשת לתכלית הזאת. הוא עושה את ההצגה, ואילריה נהנית להטיח אותה מול עיני. הוא שוב הקיא, כן,

אז מה? זאת לא הפעם הראשונה, ולא תהיה האחרונה. ג'אני בעל קיבה רגישה כמו אביו. שניהם סובלים ממחלת ים, מחלת מכונית. די בלגימת מים קרים, או בפרוסת עוגה עמוסה יותר מדי בשומנים, וכבר הם מרגישים רע. מי יודע מה אכל הבחורון בסתר כדי לסבך לי את החיים, כדי להפוך את יומי לכבד יותר.

בחדר שוב שרר אי-סדר. המצעים המלוכלכים נחו עכשיו בפינה כמו עננה, וג'אני חזר לשכב על מיטתה של אילריה. הילדה החליפה אותי. היא התנהגה כפי שהתנהגתי אני כילדה קטנה עם אמי: ניסתה לעשות מה שראתה אותי עושה, שיחקה השתחררות מסמכותי בכך שהחליפה אותי, שרצתה לתפוס את מקומי. אני בדרך-כלל הייתי נוחה, אמי מעולם לא היתה כזאת. בכל פעם שניסיתי לפעול כמוה, היא גערה בי ואמרה שעשיתי דבר רע. אולי היא-עצמה פועלת באמצעות הילדה כדי למעוך אותי בכך שתראה לי כמה איני מתאימה. אילריה הסבירה לי את הדברים כאילו היא מבקשת להזמין אותי למשחק שבו היא המלכה:

"שמתי את המצעים המלוכלכים שם, והשכבתי אותו במיטה שלי. הוא לא הקיא הרבה, רק עשה ככה".

היא שיחקה כמה תנועות של הקאה, ואחר-כך ירקה פעמים אחדות על הרצפה.

קרבותי לג'אני, הוא הזיע, הביט בי בעיניו.

"איפה המדחום?" שאלתי.

אילריה לקחה אותו מיד מן השידה והושיטה לי, בתוספת מידע מדומה שלא היה ברשותה, היא לא ידעה לקרוא את החום.

"יש לו חום", אמרה, "אבל הוא לא רוצה לשים נר".

הבטתי במדחום, לא הצלחתי להתרכז במעלות שהראה עמוד הכספית. איני יודעת כמה זמן נשארתי עם החפץ הזה בידי וניסיתי בחדרה לאמן את מבטי לדאות. אני צריכה לטפל בילד, אמרתי לעצמי, אני צריכה להבין כמה חום יש לו, אבל לא הצלחתי לגייס

תשומת-לב. משהו בטח קרה לי במשך הלילה. או שאחרי חודשים של מתח הגעתי אל שפתה של איזו תהום, וכעת אני צונחת כמו בחלומות, לאט, אפילו שאני ממשיכה ללפות בידי את המדחום, אפילו שאני מציבה את הסוליה של נעלה-הבית על הרצפה, אפילו שאני חשה שאני מוחזקת יציבה במבטיהם הממתנינים של ילדי. אשמת הייסורים שגרם לי בעלי. אבל די, עלי לתלוש את הכאב מן הזיכרון, עלי לשייף את השריטות ששיבשו לי את המוח. לסלק משם גם את המצעים המלוכלכים האחרים. להכניס אותם למכונת-הכביסה. להפעיל אותה. להביט בתוף, בכבסים החגים, במים ובסבון.

"יש לי שלושים-ושמונה ושתיים", אמר ג'אני בלחישה, "והראש כואב לי נורא".

"הוא צריך לשים נר", התעקשה אילריה.

"לא אשים אותו".

"אז אני אתן לך סטירה", איימה עליו הילדה.

"את לא תיתני לו שום סטירה", התערכתי.

"אז למה את נותנת לנו סטירות?"

לא סטרתי להם, מעולם לא עשיתי זאת, לכל היותר איימתי. אבל ייתכן שלדידם של הילדים אין שום הבדל בין מה שמאיימים לבין מה שבאמת עושים. לפחות אני – כעת אני נזכרת – הייתי כזאת בילדותי, ואולי גם כבוגרת. מה שהיה עלול לקרות אם אפר איסור של אמי, קרה לי ממילא, בלי קשר להפרת האיסור. המלים הגשימו מיד את העתיד, והפצע של העונש עוד צרב אפילו כשכבר לא זכרתי את החטא שחטאתי או עמדתי לחטוא. עלה בזיכרוני משפט שכיה של אמי. "תפסיקי או שאחתוך לך את הידיים", היא היתה אומרת כשהייתי נוגעת בכלי-התפירה שלה. והמלים הללו שלה היו בשבילי זוג מספריים, ארוכים, ממתכת ממורטת, שהיו יוצאים מפיה – מלתעות להבים שנסגרו על פרקי הידיים והותירו גדמים שנתפרו

במחט ובחוט מן הסלילים שלה.

"אף-פעם לא נתתי לכם סטירות", אמרתי.

"זה לא נכון".

"לכל היותר אמרתי שאתן לכם. יש הבדל גדול".

דווקא אין שום הבדל, חשבתי, והבהיל אותי לשמוע את המחשבה הזאת בראשי. משום שאילו הייתי מאבדת את היכולת לקלוט את ההבדל, אילו הייתי מאבדת אותה סופית, אילו נקלעתי לזרם סוחף מוחק גבולות – מה היה עלול לקרות ביום החם הזה? "כשאני אומרת סטירה, אני בהחלט לא סוטרתי לך", הסברתי לה בשלווה כמו מול בוחן שאני מבקשת להותיר בו רושם טוב ומציגה את עצמי לפניו כאשה רגועה ורציונלית, "המלה סטירה היא לא הסטירה הזאת".

ולא כל-כך כדי לשכנע אותה, אלא כדי לשכנע אותי-עצמי, סטרתי לעצמי במרץ. אחר-כך חייכתי, לא רק משום שהסטירה הזאת נראתה לי פתאום קומית מבחינה אובייקטיבית, אלא גם כדי להראות שההדגמה שלי היתה דבר שמח, חסר-איום. אך לשווא. ג'אני נחפו לכסות את פניו בסדין, ואילריה הביטה בי בהשתאות, בעיניים שמיד נמלאו דמעות.

"פצעת את עצמך, אמא", היא אמרה בכאב, "יורד לך דם מהאף".

הדם אכן טיפסף על כתונת-הלילה שלי, וזה עורר בי תחושת בושה.

משכתי באפי, הלכתי לחדר-האמבטיה, נעלתי את הדלת במפתח, למנוע מן הילדה לבוא בעקבותי. די, תתרכזי, לג'אני יש חום, תעשי משהו. אטמתי את הדם בתחיבת צמר-גפן לאחד הנחיריים, ומיד התחלתי לפשפש בעצבנות בין התרופות שסידרתי בערב הקודם. התכוונתי למצוא משהו להורדת חום, אבל בינתיים היריהרתי: אני זקוקה לכדור הרגעה, קורה לי משהו רע, אני צריכה להרגיע את עצמי, ובו-בזמן הרגשתי שג'אני, הזיכרון של ג'אני הקודח מחום

בחדר האחר, חומק ממני, לא הצלחתי לשמר את הבֶּזֶק הדאגה לבריאותו, הוא כבר נהיה ילד שאני אדישה כלפיו, כאילו ראיתי אותו רק מזווית העין, דמות של אדים, ענן פֶּלֶה.

התחלתי לחפש כדורים בשבילי, אבל לא היו, היכן הנחתי אותם, בכיור בערב הקודם, נזכרתי בבת־אחת, איזו שטות. ואז חשבתי לעשות אמבטיה חמה כדי להירגע, ואולי להסיר שערות, האמבטיה מרגיעה, אני זקוקה למשקל המים על העור, אני הולכת לאיבוד, אבל אם לא אמשה את עצמי מהמים, מה יקרה לילדים?

לא רציתי שקרלה תיגע בהם אפילו קלות, עצם המחשבה גרמה לי צמרמורת של סלידה. נערונת שמטפלת בילדים שלי, היא עדיין לא יצאה לגמרי מגיל ההתבגרות, ידיה מזוהמות בורע של המאהב שלה, אותו זרע שקיים בדמם של הילדים. להרחיק אותם, אם־כן, אותה ואת מריו. להיות בלתי־תלויה, לא לקבל מהם דבר. התחלתי למלא את האמבט, תיפוף הטיפות הראשונות על הקרקעית, ההשפעה ההיפנוטית של המים הקולחים מן הברז.

אבל כבר לא שמעתי את זרימת המים, עכשיו אֶבְדתי במראָה שהיתה לצדי, ראיתי את עצמי, ראיתי את עצמי בבהירות בלתי־נסבלת, השיער סתור, העיניים בלי איפור, האף נפוח בשל הצמר־גפן השחור מדם, כל הפנים מכווצים בעווית של ריכוז, כתונת־הלילה קצרה, מוכתמת.

רציתי לתקן. התחלתי לנקות את הפנים במגבונית כותנה עגולה, השתוקקתי לחזור להיות יפה, חשתי דחיפות. היופי מרגיע, הילדים יהיו מאושרים, ג'אני יפיק מכך נחת־רוח שתגרום לו להחלים, ואני־עצמי ארגיש טוב יותר. מסיר־איפור עדין לעיניים, חלב ניקוי מרכך, תחליב מרגיע נטול אלכוהול, להסיר מייק־אפ, לשים צבע, מייק־אפ. מהם פנים ללא צבעים, לצבוע הוא להסתיר, אין בעולם דבר שמסווה את פני השטח טוב מן הצבע. קדימה, קדימה, קדימה. ממעמקים עלה מלמול קולות, אלו של מריו. החלקתי אחורה אל

משפטי האהבה של בעלי, מלים של שנים עָבְרוּ. ציפורת של חיים נוחים ומאושרים, הוא היה אומר לי, כי היה קורא טוב של הקלסיקונים, והיה לו זיכרון מעורר קנאה. הוא היה מפרט, משועשע, שרצונו להיות החזייה שלי, כדי ללפות את החזה שלי; והתחתונים שלי, והשמלה שלי, והנעל שכף רגלי דורכת עליה, והמים שרוחצים אותי, והקרם שמושח אותי, והמראָה שאני משתקפת בה; אירוני כלפי הספרות היפה, מהנדס שמלגלג על השיגעון שלי למלים יפות, ויחד עם זה מוקסם מן המתנה של הדימויים המוכנים־מראש המרובים כל־כך, המאפשרים לו לשוות צורה לתשוקה שחש כלפי, למעני, האשה במראָה. מסכה של איפור, אודם, אף נפות מצמר־גפן, טעם של דם בגרון.

הסתובבתי בתנועה של רתיעה, בדיוק בזמן כדי להבחין שהמים עומדים לגלוש מן האמבט. סגרתי את הברז. טבלתי יד, מים קפואים, אפילו לא בדקתי אם הם חמים. פני החליקו הלאה מן המראה, כבר לא עניינו אותי. תחושת הקור החזירה אותי אל החום של ג'אני, להקאה, לכאב־הראש. מה אני מחפשת נעולה בחדר־האמבטיה: את האספירין. התחלתי לפשפש, מצאתי אותו, צעקתי כמו לעזרה:

“אילריה? ג'אני?”

כעת הרגשתי צורך בקולותיהם, אבל הם לא ענו. מיהרתי אל הדלת, ניסיתי לפתוח אותה, לא הצלחתי. המפתח, נזכרתי, אבל סובבתי אותו ימינה, כמו בנעילה, במקום שמאלה. שאפתי נשימה ארוכה, נזכרתי בתנועה, סובבתי נכון את המפתח, יצאתי למסדרון.

ממש מול הדלת מצאתי את אוטו. הוא שכב על צדו וראשו נח על הרצפה. הוא לא זז כשראה אותי, אפילו לא זקף את אוזניו, לא כישכש בזנב. הכרתי את התנוחה הזאת, הוא נקט בה כשסבל ממשוהו ורצה שיאהבו אותו, היא היתה תנוחת העצב והכאב, משמעותה היתה שהוא מבקש הבנה. כלב טיפש, גם הוא רוצה לשכנע אותי שאני מפזרת חרדות. מפיצה נבגים של מחושים ברחבי הבית? זה אפשרי? ממתי, כבר ארבע, אולי חמש שנים? ולכן פנה מריו לקרלה הקטנה? הנחתי רגל יחפה על בטנו של כלב-הזאב, חשתי שהחום טורף את כף הרגל, עולה עד למפשעה. הבחנתי ששזירה של ריר מעטרת את פיו של הכלב.

"ג'אני ישן", לחשה אילריה מקצה המסדרון, "בואי".

עברתי מעל לכלב, הלכתי לחדר-הילדים.

"כמה את יפה", קראה אילריה בהערצה כנה ודחפה אותי לעבר ג'אני כדי להראות לי כיצד הוא ישן. על מצחו של הילד נחו שלוש

מטבעות, והוא באמת ישן ונשם בכבדות. "המטבעות קרות", הסבירה לי אילריה, "והן מעבירות לו את כאב-הראש ואת החום".

מפעם לפעם היא היתה מסירה אחת מן המטבעות ומכניסה אותה לכוס מים, ואחר-כך היתה מייבשת אותה ושבה ומניחה אותה על מצחו של האח.

"כשהוא יתעורר הוא צריך לקחת את האספירין", אמרתי. הנחתי את החפיסה על השידה, חזרתי למסדרון כדי להעסיק את עצמי בדבר-מה, מה שלא יהיה. להכין את ארוחת-הבוקר, כן. אבל ג'אני צריך להימנע מאכילה. מכוונת-הכביסה. אפילו רק ללטף את אוטו. אבל ראיתי שהכלב כבר לא רובץ לפני דלת חדר-האמבטיה, הוא החליט להפסיק להפגין לפני את עצבותו הרירית. מוטב כך. אם אינני מצליחה להעביר את הקיום העגום שלי לאחרים, ליצורי אנוש או לחיות, פולשים אלי מחושיהם של האחרים וגורמים לי לחלות. משום כך – הירהרתי כאילו זו פעולה מכרעת – יש צורך ברופא. עלי לטלפן.

הכרחתי את עצמי לשמור על יציבותה של המחשבה הזאת, אך גררתי אותה בתוכי כמו סרט מתעופף ברוח, וכך פניתי בצעדים זהירים לחדר-המגורים. נדהמתי מאי-הסדר ששרר על שולחן-הכתיבה שלי. המגירות היו פתוחות, ספרים היו פזורים פה-ושם. גם המחברת שבה רשמתי נקודות לספר שלי היתה פתוחה. דיפרפתי בדפים האחרונים. מצאתי שם כמה קטעים שהעתקתי בכתיבי-הזעיר מן הספר 'אשה שבורה', ושורות אחדות מ'אנה קרנינה'. לא זכרתי שעשיתי זאת. אכן, היה לי מנהג להעתיק קטעים מספרים, אך לא למחברת הזאת, אלא לאחרת, מיוחדת לכך. האם ייתכן שהזיכרון שלי מתפרק? לא זכרתי אפילו שסימנתי קווים בדיו אדומה תחת השאלות שאנה קרנינה מפנה אל עצמה זמן קצר לפני שהרכבת פוגעת בה ודורסת אותה: "היכן אני נמצאת? מה אני

עושה? למה? הקטעים לא הפתיעו אותי, נראָה לי שאני מכירה אותם היטב, ובכל־זאת לא הבנתי כיצד נקלעו לדפים הללו. האם אני מיטיבה להכיר אותם בדיוק משום שהעתקתי אותם לאחרונה? אתמול? שלשום? ואם כן, מדוע איני זוכרת שעשיתי את זה? מדוע הם במחברת הזאת ולא בַּאחרת?

התיישבתי אל שולחן־הכתיבה. היה עלי לשמור על יציבותו של משהו, אבל לא זכרתי מה. שום דבר לא היה יציב, הכל החליק. נעצתי מבט במחברת, הקווים האדומים מתחת לשאלות של אנה היו כמו מעגן. קראתי וחזרתי, אך העיניים חלפו על פני השאלות הללו בלי להבין. משהו לא מתפקד בחושים שלי. סירוגים של תחושות, של רגשות. לפעמים אני נסחפת, לפעמים אני נבהלת. המלים הללו, למשל: לא ידעתי למצוא תשובה לסימן השאלה, כל תשובה אפשרית נראתה לי אבסורדית. אבדתי בתוך ה"היכן אני נמצאת", בתוך ה"מה אני עושה". הייתי אילמת לנוכח ה"למה". נעשיתי כזאת במהלכו של לילה אחד. ייתכן, איני יודעת מתי, שלאחר שסירבתי להיכנע, לאחר שהחזקתי מעמד במשך חודשים – ראיתי את עצמי בספרים האלה והתערפלתי, השתבשתי סופית. שעון שהתקלקל, ועכשיו, אפילו שלב המתכת שלו ממשיך לפעום, הוא משבש את זמנו של כל דבר.

בנקודה זו חשתי חבטה בנחירי, חשבתי שהאף שלי שוב מדמם. עד מהרה הבנתי שהחלפתי משהו פוצע בחוש הריח ברושם של מגע. בבית התפשט אוויר מצחין מעובה. חשבתי שגיאני באמת חולה, אספתי את עצמי וחזרתי לחדרו. אבל הילד עוד ישן, למרות החלפת המטבעות על מצחו, שאחותו דאגה לה בחריצות. ואז נעתי לאטי במסדרון, בזהירות, לעבר חדר־העבודה של מריו. הדלת היתה־פתוחה למתצה, נכנסתי. הריח הרע בא מכאן, לא היה ניתן לנשום את האוויר. אוטו שכב על צדו, מתחת למכתבה של אדונו. כשקרבתי אליו, חלפה מין צמרמורת ארוכה לאורך כל גופו. ריר ניגר מפיו, אך עיניו נותרו אלו של כלב־זאב טוב, אף שהן נראו לי לבנות, כאילו זהו מחומר הלבנה. כתם שחרחר הלך והתפשט לידו, בוץ כהה מגויך בדם. ברגע הראשון חשבתי לסגת, לצאת מהחדר, לסגור את הדלת. תהיתי זמן רב – בשים לב להתפתלות הלא־עקבית החדשה הזאת של המחלה בביתי – מה קורה כאן. לבסוף החלטתי להישאר בחדר. הכלב היה שרוע בדממה, רעידותיו פסקו, עפעפיו היו מושפלים עכשיו. הוא נראה כמשותק בעויית אחרונה, כאילו מתחו לו את הקפיץ עד לסוף, בדומה לצעצועי המתכת הישנים של פעם, הדרוכים לשוב פתאום לחיים, ברגע שהאצבע לוחצת על הלשונית.

אט־אט התרגלתי לריח התוקפני של החדר, הסכנתי לו עד כדי כך שתוך שניות אחדות נבקע המעטה שלו במקומות רבים והחל להסתנן ריח אחר, תוקפני אף יותר לגבי, זה שמריו לא לקח אתו, אשר חנה כאן, בחדר־העבודה שלו. ממתני לא נכנסתי לחדר הזה? אני צריכה להכריח אותו מהר ככל האפשר – חשבתי בזעם – להסתלק לחלוטין מן הדירה, לגרד את עצמו מכל פינה. הוא לא יכול להחליט לעזוב אותי, ובכל־זאת להמשיך להחזיק בבית את הזיעה של נקבוביותיו, את ההילה של גופו, שהיא עזה כל־כך עד שהיא מנתצת אף את חותמו המצחין של אוטו. מה גם שהבחנתי שהריח הזה, של מריו, העניק לכלב כוחות ללחוץ על ידית הדלת באחד מטלפיו, ומאחר שגם הוא לא היה מרוצה ממני, לגרור את עצמו אל מתחת למכתבה, בחדר הזה שבו עקבות אדונו חזקות יותר ומבטיחות להיות לו למשככי־כאב.

חשתי מושפלת, אפילו מושפלת יותר מאשר בכל החודשים האחרונים. כלב כפוי־טובה, אני טיפלתי בו, אני נשארתי אתו מבלי לנטוש אותו, אני הוצאתי אותו החוצה לעשות את צרכיו, ואילו הוא, עכשיו שהוא הופך לקרקע של פצעים וזיעה, מבקש לו נחמה בין עקבות ריחו של בעלי, הלא־מהימן, הבוגד, הנמלט. תישאר כאן לבד, חשבתי, זה מגיע לך. לא ידעתי מה יש לו, כלל לא היה אכפת לי, גם הוא פגם של ההתעוררות שלי, אירוע לא־נאות של יום שלא הצלחתי להכניס בו סדר. נסוגתי בזעם לעבר היציאה, בדיוק בזמן כדי לשמוע את אילריה השואלת מגבי:

”מה הסירחון הזה?”

ואחר־כך ראתה במבט חטוף את אוטו השרוע מתחת למכתבה ושאלה:

”גם הוא חולה? הוא אכל את הרעל?”

”איזה רעל?” שאלתי וסגרתי את הדלת.

”כדורי־הבשר המורעלים. אבא תמיד אומר שצריכים להיזהר.

האיש מהקומה מתחתינו, ששונא כלבים, מפזר אותם בגן”. היא ניסתה לפתוח את הדלת, מדאגה לאוטו, אבל אני מנעתי ממנה.

”הוא מרגיש טוב מאוד”, אמרתי, ”יש לו רק קצת כאב־בטן”. היא הביטה בי בתשומת־לב רבה, עד כדי כך שחשבתי שהיא רוצה להבין אם אני אומרת לה את האמת. אבל היא שאלה אותי: ”אני יכולה להתאפר כמוך?”

”לא. תשגיחי על אחיך”.

”תשגיחי עליו את”, היא החזירה לי בעצבנות ופנתה ישר לעבר חדר־האמבטיה.

”אילריה, אל תיגעי באיפורים שלי”.

היא לא ענתה, ואני הנחתי לה, כלומר הנחתי לה להיעלם מזוויית העין שלי, אפילו לא הסתובבתי, גררתי את רגלי לחדרו של ג'אני. הרגשתי מותשת, אפילו הקול נשמע לי יותר כצליל של המוח מאשר כמציאות. הסרתי את המטבעות של אילריה ממצחו, העברתי את היד על עורו היבש. הוא להט.

”ג'אני”, קראתי לו, אך הוא המשיך לישון, או להעמיד פני ישן. פיו היה פתוח למחצה, שפתיו דלוקות כמו פצע שצבעו אדום־אש ובעומקו נוצצות השיניים. לא ידעתי אם לנגוע בו עוד, אם לנשק את מצחו, אם לנסות להעיר אותו בטלטול קל. דחיתי גם את השאלה בדבר חומרת מחלתו: הרעלה מאוכל, שפעת קיצית, תוצאה של משקה קפוא, דלקת קרום־המוח. הכל נראה לי אפשרי, או בלתי־אפשרי, ועל־כל־פנים התקשיתי לנסח השערות, לא ידעתי לקבוע הייררכיות, ומעל לכל לא הצלחתי להיכנס למצב־חירום. לעומת זאת הפחידו אותי עכשיו המחשבות כשלעצמן, כבר לא רציתי שהן יהיו לי, הרגשתי שהן מידבקות. אחרי שראיתי את מצבו של אוטו, חששתי יותר שאני הערוץ לכל רע ומוטב לי להימנע ממגעם, באילריה אסור לי לגעת אפילו ברפרוף. הכי טוב לקרוא

לרופא שלנו, רופא־ילדים קשיש, ולוותרניר. כבר עשיתי את זה? חשבתי לעשות את זה ואחר־כך שכחתי? לקרוא להם מיד, זה היה הכלל, יש לכבד אותו. גם אם מפריע לי לפעול כמו שמריו תמיד פעל. היפוכונדר. הוא היה מודאג, מוזהב את הרופאים על לא־כלום. אבא יודע – הודיעו לי בין השאר הילדים – שהאדון מהקומה מתחת מפזר כדורי־בשר מורעלים בגן; והוא יודע מה עושים כשיש חום גבוה, כאב־ראש, סימפטומים של הרעלה; הוא יודע שצריכים רופא, יודע שצריכים וטרינר. אילו הוא היה כאן – התחלחלתי – הוא היה מוזהב רופא בראש־ובראשונה בשבילי. אבל מיד סילקתי את רעיון הדאגה לי־עצמי שייחסתי לאיש שכבר לא היה לו שום יחס אלי. הייתי רעיה שפג־תוקפה, גוף שחלפה שעתו, המחלה שלי היא רק חיים נשיים שיצאו מן השימוש. שמתו פעמי בהחלטיות אל מכשיר הטלפון. לקרוא לוותרניר, לקרוא לרופא. הרמתי את השפופרת.

מיד החזרתי אותה ברוגז.

איפה הראש שלי.

תתעשתי, תחזרי לעצמך.

השפופרת השמיעה את נשיפת הסופה הרגילה, לא היה קו. ידעתי זאת והעמדתי פנים שאיני יודעת. או אולי לא ידעתי, הזיכרון שלי איבד את יכולת התפיסה, כבר אינני מסוגלת ללמוד, לשמר את הנלמד, ובכל־זאת אני מעמידה פנים שאני עדיין מסוגלת לכך, אני מעמידה פנים וחומקת מן האחריות לילדי, לכלב, בפנטומימה קרה של מי שיודעת ועושה.

חזרתי והרמתי את השפופרת, חייגתי את המספר של רופא־הילדים. שום דבר, הנשיפה נמשכה. ירדתי על ברכי, חיפשתי את התקע מתחת לשולחן, ניתקתי אותו, שבתו וחיברתי אותו. ניסיתי את הטלפון שוב: הנשיפה. חייגתי את המספר: הנשיפה. ואז התחלתי גם אני לנשוף לתוך השפופרת, בעיקשות, כאילו בנשיפתי

אוכל לסלק את הרוח הזאת שמבטלת לי את הקו. שום תוצאה. ויתרתי על הטלפון, חזרתי בלי חשק למסדרון. אולי לא הבנתי, עלי לעשות מאמץ ולהתרכז, עלי לתת את הדעת לכך שג'אני מרגיש רע, שגם אוטו מרגיש רע, אני צריכה למצוא דרך להיות מודאגת לנוכח מצבם, לקלוט את משמעותו. ספרתי על האצבעות, בחריצות: אחת, יש מכשיר טלפון מקולקל בחדר־המגורים; שניים, יש ילד עם חום גבוה ששוכב בחדרו ומקיא; שלוש, יש כלב־זאב במצב גרוע בחדר־העבודה של מריו. אבל בלי התרגשות, אולגה, בלי לרוץ. תהיי זהירה, מרוב פזיזות את יכולה לשכוח זרוע, קול, מחשבה. או לבקוע את הרצפה, להפריד באופן בלתי־הפיך את חדר־המגורים מחדר־הילדים. שאלתי את ג'אני, ואולי טילטלתי אותו בנמרצות רבה מדי.

"מה שלומך?"

הילד פקח את עיניו.

"תקראי לאבא".

מספיק כבר עם האבא חסר־התועלת שלכם.

"אני כאן, אל תדאגי".

"כן, אבל תקראי לאבא".

אבא איננו. אבא, שידע היטב מה צריך לעשות, הלך לו. צריך אחת ולתמיד להסתדר לבד. אבל הטלפון לא פועל, ערוץ הסום. ואולי גם אני הולכת לי, לרגע הייתי מודעת לכך בצלילות. הולכת מי יודע באילו דרכים, דרכים של אוברן, לא דרכים עם מוצא. הילד הבין, ומשום כך הוא מוטרד לא כל־כך בגלל כאב־הראש שלו, בגלל החום, אלא יותר בגללי, בגללי.

הדבר פגע בי. לתקן, לבלום את עצמך על סף התהום. ראיתי על השולחן מצבט מתכת שנועד להחזיק יחד דפים נפרדים. לקחתי אותו ותפסתי בו את העור של זרועי הימנית, אולי זה יכול לעזור. משהו שיעצור אותי.

"אני מיד חוזרת", אמרתי לג'אני, והוא התרומם קצת כדי להיטיב להביט בי.

"מה עשית לאף?" הוא שאל אותי. "כל הצמר־גפן הזה מכאיב לך, תוציאי אותו. ולמה שמת את הדבר הזה על הזרוע? שבי קרוב אליי".

הוא הביט בי בתשומת־לב. אבל מה הוא ראה. כדורית צמר־גפן. מצבט. אפילו לא מלה אחת על האיפור, הוא לא מצא שאני יפה. הזכרים, קטנים או גדולים, לא יודעים להעריך את היופי האמיתי, הם חושבים רק על הצרכים שלהם. בטוח שבהמשך הוא יחשוק במאהבת של אביו. סביר. יצאתי מהחדר, הלכתי לחדר־העבודה של מריו. שיפרתי את האחיזה של מצבט המתכת. האם ייתכן שאוטו באמת הורעל, ולרעל אחראי קאראנו?

כלב־הזאב עוד היה שם, מתחת למכתבה של אדונו. הריח הרע היה בלתי־נסבל, היו לו פריקות שלשול נוספות. אבל עכשיו לא רק הוא היה בחדר. מאחורי המכתבה, בכורסה המסתובבת של בעלי, באפלולית האפרפרה־תכלכלה, ישבה אשה.

היא הניחה את כפות רגליה היחפות על גופו של אוטו, היה לה צבע ירקרק, זו היתה האשה הנטושה מכיכר מאציני, המסכנה, כפי שאמי כינתה אותה. היא החליקה בזהירות את שערה, כאילו היא רוצה לטרק אותו בדיה, והיטיבה על חזה את הבגד הדהוי, שמחשופו היה גדול מדי. הופעתה נמשכה רק פרק זמן שהספיק לקטיעת נשימתי, אחר־כך נעלמה.

סימן רע. נבהלתי, הרגשתי שהשעות של היום החם דוחפות אותי למקום שבהחלט איני רוצה להגיע אליו. אם האשה באמת היתה בחדר, הירהרתי, יוצא שאינני אלא ילדה בת שמונה. או גרוע מזה: אם האשה הזאת היתה כאן, יוצא שילדה בת שמונה, שכבר היתה זרה לי, גוברת עלי, אשה בת שלושים־ושמונה, וכופה עלי את זמנה, את עולמה. היא טורחת, הילדה, לשמוט את הקרקע מתחת לרגלי ולהחליף אותה בזו שלה. וזאת רק ההתחלה: הרגשתי שאם איענה לה, אם אתמסר, כי אז ייפתחו היום הזה, והחלל של הדירה, להרבה זמנים שונים, להמון סביבות ואנשים וחפצים ועצמיים שלי־עצמי, שיהיו נוכחים בעת־ובעונה־אחת ויציעו אירועים מציאותיים, חלומות, סיוטים, עד שייווצר מבוך כה סבוך, שלא אוכל עוד לצאת ממנו.

אינני חסרת־ניסיון, אסור לי להרשות לה. נחוץ לא לשכוח

שהאשה מאחורי המכתבה, למרות היותה סימן רע, היא בכל-זאת סימן. תתעשתי, אולגה. שום אשה בשר-רודם לא נכנסה בשלמותה לראש שלי כילדה לפני שלושה עשורים; ושום אשה בשר-רודם אינה יכולה לצאת ממנו עכשיו, שלמה לחלוטין. הדמות שזה עתה ראיתי מאחורי המכתבה של מריו היא רק אפקט של המלים "אשה", "אשה מכיכר מאציני", "המסכנה". יש לדבוק אס-כן בדיעות הללו: הכלב חי, לפי שעה; האשה, לעומת זאת, מתה, טבעה לפני שלושה עשורים; אני חדלתי להיות ילדה בת שמונה לפני שלושים שנה. כדי להזכיר לעצמי נשכתי ארוכות פרק אצבע, עד שחשתי כאב. אחר-כך שקעתי בצחנה החולנית של הכלב, רציתי לחוש רק בה.

כרעתי ברך לצד אוטו. הוא היה נתון לעוויות בלתי-נשלטות, כלב-הזאב הפך לבובת משחק בידיו של הסבל. מה יש תחת עיני. לסתותיו חשוקות, הריר סמיך. ההתכווצויות הללו של גפיו נראות לי בסופו של דבר כהיאחזות יציבה מן הנשיכה באצבע, מן המצבט האוחז בורוע.

עלי לעשות משהו, הירהרתי. אילריה צודקת: אוטו הורעל, באשמתי, לא השגחתי עליו מספיק.

אבל המחשבה לא ידעה להתחזות סביב המעטפת הרגילה של קולי. הרגשתי בגרוני - כאילו אני-עצמי מדברת בתוכו - רטט נשימה שהיה כשל תינוקת, בוגרת ובר-בזמן כולה חנחון ילדותי, טון שתמיד תיעבתי. קרלה היתה מדברת כך, נזכרתי: בגיל חמש-עשרה היא נשמעה כמו בת שש, אולי היא עדיין מדברת כך. כמה נשים אינן מצליחות לוותר על המשחק של הקול הילדותי? אני ויתרתי עליו מהר, בגיל עשר כבר ניסיתי לסגל לעצמי צְלִילֵי־וּת בוגרת. גם ברגעים של האהבה אף-פעם לא נשמעתי כמו ילדה קטנה. אשה היא אשה.

"לכי לקאראנו", המליצה לי המסכנה מכיכר מאציני במבטא

נפוליטני כבד, הפעם היא הופיעה בפניה ליד החלון, "תיעזרי בו". לא הצלחתי להימנע מכך, היה נדמה לי שאני מתלוננת בקול דקיק של ילדה הנחשפת לסכנה, ילדה חפה מאשמה שהכל סביבה מרע לה.

"קאראנו הרעיל את אוטו. הוא הבטיח את זה למריו. האנשים הכי תמימים מסוגלים לעשות דברים מכוערים".

"אבל גם דברים טובים, בתי. לכי, רק הוא נמצא בבניין, הוא היחיד שיכול לעזור לך".

איזו טיפשה אני, בהחלט לא הייתי צריכה לדבר אליה. ועוד לנהל איתה דיאלוג. כאילו אני כותבת את הספר שלי ובראשי רוחות-רפאים, דמויות, אבל איני כותבת, ואינני מתחת לשולחן של אמא שלי, מספרת ביני-לביני את הסיפור של המסכנה. דיברתי אל עצמי. ככה זה מתחיל, את מדברת אל המלים שלך כאילו הן המלים של מישהי אחרת. איזו טעות. אני צריכה להיעגן בדברים, לקבל את מוצקוּתם, להאמין בתמידיותם. האשה היתה נוכחת רק בזיכרונות הילדות שלי. אני לא צריכה להיבהל, אבל גם לא לתת לה קצה של חוט. אנו נושאים בראשנו עד מותנו את החיים ואת המתים. הדבר המהותי הוא לקבוע לעצמך סִיג, למשל, אף-פעם לא לדבר אל מלותייך שלך. כדי לדעת היכן אני נמצאת, מי אני, שיקעתי את שתי ידי בפרוותו של אוטו, הוא הדיף חום בלתי-נסבל. ברגע שנגעתי בו קלות, ברגע שליטפתי אותו, הוא נרעד, נשא את ראשו, פער את עיניו הלבנות, פלט לעברי נתזי ריר ונהם. נרתעתי מבוהלת. הכלב אינו רוצה אותי בתוך הסבל שלו, הוא הודף אותי אל זה שלי, כאילו אינני ראויה להקל על גסיסתו.

האשה אמרה:

"אין לך הרבה זמן. אוטו עומד למות".

התרוממתי, יצאתי במהירות מן החדר וסגרתי מאחורי את הדלת. רציתי שיהיו לי צעדים רחבים אשר לא יניחו לי לעצור משום סיבה. אולגה צועדת במסדרון, בחדר-המגורים. היא החלטית עכשיו, היא תתקן את הדברים, גם אם הילדה שיש לה בתוך הראש מדברת אליה במתיקות, אומרת לה: אילריה לקחה את האיפורים שלך, מי יודע מה היא מעוללת בחדר-האמבטיה, כבר אין לך דברים שהם באמת שלך, היא נוגעת לך בכולם, לכי ותני לה סטירה. אף-על-פי-כן, האטתי מיד, לא הייתי סובלנית במיוחד כלפי התרגשויות, ואם העולם מסביבי האיץ, אני הייתי מאיטה. אולגה חשה אימה מפני בולמוס העשייה, היא חוששת שהצורך בתגובה מיידית – צעדים מהירים, תנועות מהירות – יהגר לתוך מוחה, היא לא מצליחה לשאת את השאון הפנימי שאז מתחיל להציק לה, הרקות הפועמות, הבחילה בבטן, הזיעות הקרות, הטירוף להיות יותר ויותר מהירה, יותר ויותר מהירה. ולכן אין מה להיחפז, יש להירגע, לצעוד בלי מרץ, אפילו ברישול. חזרתי וסידרתי את נשיכת המצבט בזרוע כדי לדרבן את עצמי להפסיק להשתמש בגוף שלישי, באולגה שרוצה לרוץ, ולחזור לאני, אני שהולכת לעבר הדלת המשורינת, אני שיודעת מי אני, שולטת במה שאני עושה. יש לי זיכרון, הירהרתי. אני לא אחת מאלה ששוכחות אפילו איך

קוראים להן. אני זוכרת. ובאמת נזכרתי בשני הפועלים שעבדו בהתקנת הדלת, המבוגר והצעיר. מי מן השניים היה זה שאמר לי: זהירות, גברת, תיזהרי לא להשתמש בכוח, תיזהרי כשאת משתמשת במפתחות, המנגנונים, חה, חה, עדינים. לשניהם היתה ארשת ערמומית. כל הרמיזות האלה, המפתח בתנוחה אנכית, המפתח בתנוחה אופקית, איזה מזל שאני יודעת להסתדר, מאז ומעולם. אם אחרי כל מה שמריו עשה לי, אחרי העלבון הזה של הנטישה, שקדמה לו תרמית ארוכה, עוד נשארתי אני, ואני מחזיקה מעמד מול המהומה של החודשים הללו, אני כאן בחום, אני בימים הראשונים של אוגוסט, וגם קודם החזקתי מעמד, החזקתי מעמד מול אסונות שונים כה רבים – זה אומר שהדבר שמפניו חששתי יותר מכל מאז ילדותי, שאגדל ואהפוך להיות כמו המסכנה – כי זה היה הפחד שטיפחתי במשך שלושה עשורים – פשוט לא קרה. אני מגיבה טוב, טוב מאוד, אני מחזיקה סביבי היטב את החלקים של חיי, איחולי אולגה, למרות הכל לא יצאתי מתוך עצמי. השתהיתי קצת מול הדלת המשורינת, כאילו באמת רצתי עד לכאן. בסדר, אני אבקש עזרה מקאראנו, גם אם זה הוא שהרעיל את אוטו. אין מה לעשות, אשאל אותו אם אני יכולה להשתמש בטלפון שלו. ואם הוא ירצה לנסות לחדור לפוס שלי, לזיין אותי בתחת, אגיד לו לא, זמנך עבר, אני כאן רק בגלל שבבית שלי יש מצב-חירום, אל תשלה את עצמך. אגיד לו את זה מיד, באופן כזה שאפילו לא יצוץ לו בראש הרעיון שחזרתי אליו בגלל כל הדברים האלה. כשמחמצת ההזדמנות, לא ניתנות אתרות. אולי אין פעם שנייה בלי שלישיית, אבל יש פעם ראשונה בלי שנייה. הלוא גם בפעם היחידה הזאת גמרת לבדך בקונדום, חתיכת חרא. אבל ידעתי מיד, עוד בטרם ניסיתי, שהדלת לא תיפתח. וכשאחזתי במפתח וניסיתי לסובב אותו, אכן קרה הדבר שצפיתי לפני רגע. המפתח לא סבב.

נתקפתי חרדה, בדיוק התגובה שלא הייתי צריכה להגיב. ניסיתי להגביר את הלחץ, בכאוסיות, ניסיתי לסובב את המפתח תחילה שמאלה, אחר-כך ימינה. שום תוצאה. ואז ניסיתי לחלץ אותו מהמנעול, אבל הוא לא יצא, הוא נשאר בחור המנעול כאילו מתכת התערבבה במתכת. הלמתי באגרופי בלוחות, דחפתי את הדלת בכתפי, ניסיתי שוב את המפתח, פתאום התעורר גופי, הייתי אכולת ייאוש. כאשר חדלתי, גיליתי שאני מכוסה זיעה. כתונת-הלילה נדבקה אלי, שיני נקשו. חשתי קור, למרות חום היום.

נרבצתי על הרצפה, היה עלי לחשוב בהיגיון. הפועלים, כן, אמרו לי שאני צריכה להזיז, המנגנון יכול להיהרס. אבל הם אמרו לי את זה בטון שיש לגברים כשהם מגזימים רק כדי להגזים בנחיצותם חסרת-התחליף. נחיצותם המינית, מעל לכל. חזר ועלה בזיכרוני הצחוק המלגלג של המבוגר יותר, כשנתן לי את כרטיס-הביקור שלו, למקרה שאזדקק לעזרתו. ידעתי לאיזה מנעול הוא מציע את עזרתו, בטח לא לזה של הדלת המשורינת. לכן אמרתי לעצמי שעלי למחוק ממלותיו כל אינפורמציה ממשית בעלת אופי טכני, שכן הוא השתמש בזירגון המקצועי שלו כדי להציע לי הצעות מגוננות. ופירושו, למעשה, שעלי למחוק מראשי גם את המשמעויות המדאיגות של מלותיו, וכי אל לי לחשוש שהמנגנון של הדלת נתקע. להעיף אס-כן את המשפטים של שני האנשים הוולגריים הללו, לנקות. להרפות את המתח, להחזיר את הסדר, לסתום את החורים במשמעות. גם הכלב, למשל: למה זה הכרחי שיבלע רעל? למחוק "רעל". את קאראנו ראיתי מקרוב – בא לי לצחוק מעצם המחשבה – והוא לא נראה לי אחד שמכין כדורי-בשר בטעם סטרייפניץ, אולי אוטו רק אכל משהו מקולקל. להשאיר אס-כן "מקולקל", להתבונן במלה היטב. להחזיר לממדיו כל אירוע של היום הזה, מרגע שהתעוררתי. להחזיר את העוויות של אוטו לגבולות המתקבל-על-הדעת, להחזיר לעובדות את מידתן. לתת לי-

עצמי אמת-מידה. מה הייתי? אשה מותשת מארבעה חודשים של מתחים ושל צער; ודאי לא מכשפה שמרוב ייאוש מפרישה רעל שבכוחו לגרום לחום אצל הבן הזכר שלה, להרוג כלב-זאב ביתי, להוציא מכלל שימוש את קו הטלפון, לשחוק את המנגנון של דלת משורינת. ועלי להזדרז. הילדים לא אכלו כלום. אני-עצמי עדיין צריכה לאכול ארוחת-בוקר, להתרחץ. השעות רצות. עלי להפריד את הכביסה הצבעונית מן הלבנה. כבר לא נשארו לי לבנים נקיים. הסדינים מוכתמים בקיא. לשאוב אבק. ניקיונות הבית.

התרוממתי ונזהרתי לא לעשות תנועות חדות. בהייתי ארוכות במפתח, כאילו הוא יתוש שיש למחוק, ואז שלחתי את ידי הימנית בהחלטיות ופקדתי שוב על אצבעותי לעשות את התנועה הסיבובית שמאלה. המפתח לא זו. ניסיתי למשוך אותו לעברי, קיוויתי שיזוז טיפה, רק כדי שתימצא התנוחה הנכונה, אבל לא זכיתי אפילו לתזוזה של מילימטר. הוא לא נראה כמו מפתח, אלא כגידול שצמח על טבלת הפליו, כיפוף כהה שלה.

בחנתי את לוחות הדלת. הם היו חלקים, בלי אחיזות, פרט לידיית המבהיקה, מוצקים ובעלי צירים מוצקים. אין מנוס, אין דרך לפתוח את הדלת מלבד בסיבוב המפתח. בחנתי בעיון את טבעות המתכת של שני המנועולים, המפתח בלט מזו התחתונה. כל אחת מן השתיים היתה מקובעת בארבעה ברגים קטנים. ידעתי מיד ששחרור הברגים לא יקדם אותי הרבה, אבל חשבתי שאם אעשה זאת, אתעודד לא להיכנע.

הלכתי למחסן להביא את תיבת כלי-העבודה, גררתי אותה עד לכניסה. פישפשתי בתוכה, אך לא מצאתי מברג שיחיים לברגים הללו, כולם היו גדולים מדי. ואז הלכתי למטבח, לקחתי סכין. בחרתי בבורג אקראי והכנסתי את חוד הלהב למגרעת המצולבת הזעירה שלו, אך הסכין החליקה מיד החוצה ולא נתפסה. חזרתי אל

המברגים, לקחתי את הקטן שבהם, ניסיתי להחדיר את קצהו אל מתחת לטבעת המתכת של המנועול התחתון, תנועה מיותרת נוספת. אחרי כמה ניסיונות ויתרתי וחזרתי למחסן. חיפשתי לאטי, נזהרת לא לאבד את הריכוז, רצייתי למצוא איזה חפץ קשיח שאוכל להחדיר מתחת לדלת וישמש לי מנוף להרמת אחד הלוחות, כדי לראות אם אוכל לשחרר אותו מהצירים. הגיתי זאת, עלי להודות, כמי שמספרת לעצמה אגדה, מבלי להאמין אפילו במקצת שאמצא כלי מתאים, או שאם אכן אמצא כזה, שיהיה לי כוח גופני לבצע את הרעיון שעלה במוחי. אך התמזל מזולי, מצאתי מוט ברזל קצר שקצהו חד. חזרתי לכניסה, ניסיתי להחדיר את הקצה החד של החפץ מתחת לדלת. לא היה רווח מספיק, הלוחות היו צמודים היטב לרצפה, וחוף מזה, גם אם הייתי מצליחה – ראיתי – הרווח למעלה לא יספיק להוצאת הדלת מציריה. שמטתי מידי את המוט והוא השמיע צלצול עז. לא ידעתי מה עוד אוכל לנסות, הייתי חסרת-אונים, אסירה בביתי. לראשונה במהלך היום חשתי שדמעות עולות בעיני, ולא הצטערתי.

עמדתי לבכות כאשר אילריה, שמן-הסתם הגיעה

מאחורי על קצות האצבעות, שאלה אותי:

“מה את עושה?”

זו היתה, כמובן, שאלה מדומה, כי למעשה, כל רצונה היה שאסתובב ואראה אותה. הסתובבתי והתחלחלתי מרוב סלידה. היא לבשה בגדים שלי, היתה מאופרת, חבשה לראשה פאה-נוכרית בלונדית ישנה, שאבא שלה נתן לה במתנה. לרגליה היו נעליים שלי עם עקב גבוה, לגופה שמלה כחולה שלי, שסירבלה את תנועותיה והשתרכה מאחוריה בשובל ארוך, פניה היו מסכה מצוירת, צלליות בעיניים, איפור, אודם. היא נראתה לי כגמדה זקנה, אחת מאלו שאמי סיפרה שראתה בנעוריה ברכבל של רובע וּמְרוֹ. הן היו שתי תאומות, זהות, בנות מאה, היא אמרה, שהיו נכנסות לקרונות ובלי לומר מלה היו מתחילות לנגן במנדולינה. היו להן שער נְעוֹרֶת-פשתן, עיניים מוצללות בכבודות, פנים קמוטות עם לחיים אדומות, שפתיים צבועות. עם סיום הקונצרט הקטן שלהן, במקום להודות לקהל, הן היו חורצות לשון. לא ראיתי אותן מעולם, אבל הסיפורים של המבוגרים הם זרמים של תמונות, ושתי הזקנות נחרתו היטב בזיכרוני, חיות. כעת היתה אילריה למולי, והיה נדמה לי שהיא באה ישר מסיפורי הילדות הללו.

כשהילדה הבחינה בהבעת הסלידה שמן-הסתם היתה על פני, היא חייכה במבוכה, בעיניים נוצצות, ואמרה לי, כמו כדי להצדיק את עצמה:

“אנחנו זהות”.

המשפט הטריד אותי, חלפה בי צמרמורת, במהירות הבזק אבד לי המרחב המצומצם שכמדומה הצלחתי להשיג לעצמי. מה פירוש ‘אנחנו זהות’, ברגע זה הצורך האתדרוהיחיד שלי היה להיות זהה לעצמי. לא יכולתי, אני לא צריכה לדמיין את עצמי כאחת מן הזקנות של הרכבל. עצם המחשבה גרמה לי סחרחורת קלה, דוֹק של בחילה. הכל החל להתפורר שוב. אולי, חשבתי, אילריה עצמה אינה אילריה. אולי היא באמת אחת מאותן נשים זעירות של וּמְרוֹ, שהופיעה לפתע-פתאום כפי שקודם קרה עם המסכנה שהטביעה את עצמה בקאפו מיסֶנו. ואולי לא. אולי זה זמן רב אני-עצמי, בדיוק אני, אחת מאותן זקנות שמנגנות במנדולינה, ומריו גילה את זה ועזב אותי. מבלי להרגיש הפכתי לאחת מהן, דמות מן הדמיונות הילדותיים, ואילריה רק מחזירה אלי עכשיו את דמותי האמיתית, היא לא ניסתה אלא לְמֹת לי בכך שהתאפרה כמוני. זאת המציאות שאני עומדת לגלות מאחורי מראית-העין של שנים רבות. כבר אינני אני, אני מישהי אחרת, כפי שחששתי מרגע שהתעוררתי, כפי שחששתי מי יודע ממתי. כעת כל התנגדות היא חסרת-תכלית, הלכתי לאיבוד בדיוק כשהתאמצתי בכל כוחותי לא לאבד את עצמי, אפילו לא הייתי כאן, בכניסה לבית שלי, מול הדלת המשורינית, לא נאבקתי במפתח הסרבני. רק העמדתי פנים שאני נמצאת כאן, כמו במשחק של ילדות.

אזרתי כוח, אחזתי את אילריה בידה, גררתי אותה לאורך המסדרון. היא מחתה, אך חלושות, איבדה נעל, השתחררה מאחיזתי, איבדה גם את הפאה, אמרה:

“את רעה, אני לא סובלת אותך”.

פתחתי לרווחה את דלת הדר-האמבטיה, נמנעתי מן המראָה, גררתי את הילדה לאמבט שהיה מלא עד גדותיו. אחזתי ביד אחת בראשה של אילריה וטבלתי אותו במים, ובידי האחרת שיפשפתי את פניה במרץ. מציאות, מציאות, בלי איפור. אני זקוקה לכך, עכשיו, אם ברצוני להציל את עצמי, להציל את ילדי, את הכלב. אדרבה, עלי להתעקש להועיד לעצמי את תפקיד המצילה. הנה, רחיצה. משכתי את הילדה החוצה והיא התיזה מים בפני והתנשפה, והתנערה, והתנשמה בשקיקה, וצעקה:

"בלעתי מים בגללך, הטבעת אותי".

אמרתי לה בעדינות פתאומית, שוב רציתי לבכות:

"רציתי לראות כמה יפה אילריה שלי, שכחתי כמה היא יפה".
חפנתי מים בכף ידי ואז, בעוד היא מתפתלת ומנסה להשתחרר מאחיזתי, שיפשפתי שוב את פניה, את השפתיים, העיניים, מערבבת את הצבעים שנשארו, ממיסה אותם ומורחת אותם על עורה, עד שנעשתה לבסוף כוכה בעלת פנים סגלגלות.

"הנה", אמרתי וניסיתי לחבק אותה, "ככה אני אוהבת אותך".
היא הרפה אותי, צעקה:

"לכי מכאן! למה את צריכה להתאפר ואני לא?"

"את צודקת, גם אני לא צריכה".

עזבתי אותה וטבלתי את פני ואת השיער במים הקרים של האמבט. ההרגשה שלי השתפרה. כשהתרוממתי ושיפשפתי את עור הפנים בשתי הידיים, חשתי באצבעותי את הצמר-גפן הספוג בדם, שהיה נעוץ בנחיר, שלפתי אותו בזהירות וזרקתי אותו לאמבט. הוא צף, שחור מדם.

"את מרגישה יותר טוב עכשיו?"

"קודם היינו יפות יותר".

"אנחנו יפות כשאנחנו אוהבות את השנייה".

"את לא אוהבת אותי, הכאבת לי ביד".

"אני מאוד אוהבת אותך".

"אני לא".

"באמת?"

"לא".

"אז אם את אוהבת אותי, את צריכה לעזור לי".

"מה אני צריכה לעשות?"

הִבְיָק, פעימה של הדופק, ההידרדרות החדה של הדברים, פניתי בהיסוס לעבר המראָה. לא הייתי במצב טוב: השיער נרטב ודבק למצח, דם קרוש בנחיר, האיפור דהה או הצטמצם לפירורים שחורים, האודם נמחה מן השפתיים אבל נמרח לכיוון האף והסנטר. שלחתי את היד לקחת מגבונית בד.

"נו?" זירזה אותי אילריה, חסרת-סבלנות.

הקול הגיע אלי ממרחק. רק רגע. קודם-כל אני צריכה להוריד היטב את האיפור. הודות לשני הלוחות הצדדיים של המראָה ראיתי את שני החצאים של פני בנפרד, רחוקים זה מזה, ותחילה נמשכתי אל הצדודית הימנית, אחר-כך אל השמאלית. שתיהן היו זרות לי לחלוטין, בדרך-כלל לא השתמשתי בשני הלוחות, הכרתי את עצמי רק בדמות שנשקפה אלי מן המראָה המרכזית. כעת ניסיתי לכוון אותם כדי לראות את עצמי הן מן הצדדים והן חזיתית. שום אמצעי טכני של שעתוק לא הצליח עד היום לגבור על הראי ועל החלומות. הביטי בי, אמרתי למראָה בלחש, בהבל נשימה. המראה עידכנה את מצבי. התמונה החזיתית חיזקה אותי באומרה שאני אולגה, ושאוּלי אגיע לסוף היום בהצלחה, אבל שתי הצדודיות שלי הודיעו לי שאין זה כך. הן הראו לי את הצוואר, את האוזניים החיות המכוערות, את האף הקמור קלות, שמעולם לא אהבתי, את הסנטר, את עצמות הלחיים הגבוהות ואת העור המתוח של הלחיים, כמעט דף לבן. חשתי ששם, בשני החצאים הללו, יש לאולגה שליטה קלושה, עמידות מועטה, רק מעט

נחישות. מה לה ולשתי הבבואות הללו. הצד הגרוע, הצד הטוב, הגיאומטריה של החבוי. ואם אני חייתי באמונה שאני אולגה החזיתית, הנה ייחסו לי האחרים תמיד את הריתוך ההפכפך, המהוסס, של שתי הצדודיות, תמונה כוללת שעליה לא ידעתי דבר. למריו, בראש ובראשונה למריו, חשבתי שנתתי את אולגה, את אולגה של המראָה המרכזית, ועכשיו, למעשה, אפילו לא ידעתי איזה פנים, איזה גוף, הענקתי לו באמת. הוא הרכיב אותי על פְּסִיס שני הצדדים ההפכפכים הללו, הלא-מתואמים, החומקניים, ומי יודע איזה פזיונומיה ייחס לי, מי יודע איזה מונטאז' שלי גרם לו להתאהב בי, ולהיפך, איזה יצא לו דוחה, סילק ממנו את האהבה. בשביל מריו – הצטמררתי – אף-פעם לא הייתי אולגה. המשמעויות, המשמעויות של חייה – הבנתי בבת-אחת – היו רק סנוור של שלהי העלומים, אשליה של יציבות. והחל מעכשיו, אם אני רוצה לצאת מזה, עלי לסמוך על שתי הצדודיות הללו, על הזרות שלהן יותר מאשר על הקרבה, ומשם לנוע ולשקם אט-אט את האמון העצמי, להביא את עצמי להתבגר.

המסקנה הזאת נראתה לי אמיתית מאוד. עד כדי כך, שכאשר התבוננתי היטב במחצית השמאלית של פני, בפזיונומיה המתחלפת של הצדדים הנסתרים, זיהיתי את תווי פניה של המסכנה, מעולם לא העליתי בדמיוני שיש לנו מרכיבים משותפים רבים כל-כך. הצדודית שלה – כשהיתה יורדת במדרגות ומפסיקה את המשחקים שלי ושל חברותי כדי לעבור הלאה במבט הסבל הכוהה שלה – נחבאה בי מי יודע ממתי, ואותה הצעתי לְמֶרָאָה עכשיו. האשה מילמלה אלי מן הלוח הצדדי:

“תזכרי שהכלב עומד למות, ולג'אני יש דלקת מעיים חריפה.”

“תודה”, אמרתי בלי פחד, להיפך, באסירות-תודה.

“תודה על מה?” שאלה אילריה בעצבנות.

התעשתי.

“תודה שהבטחת לעזור לי.”

“אבל את לא אומרת לי מה אני צריכה לעשות!”

חייכתי, אמרתי:

“בואי אתי ואני אראה לך.”